

Tiết 54:
LUYỆN NÓI:
PHÁT BIỂU CẢM NGHĨ
VỀ TÁC PHẨM VĂN HỌC

Kiểm tra bài cũ:

1. Phát biểu cảm nghĩ về tác phẩm văn học là gì?
2. Nêu bố cục của một bài văn phát biểu cảm nghĩ về một tác phẩm văn học

1. PBCN về một tác phẩm văn học là trình bày những cảm xúc, tưởng tượng, liên tưởng, suy ngẫm của mình về nội dung và hình thức của tác phẩm đó.

2. **Bố cục**

- **Bố cục:** 3 phần

+ **MB:** giới thiệu về tác phẩm và hoàn cảnh tiếp xúc với tác phẩm.

+ **TB:** những cảm xúc, suy nghĩ do tác phẩm gợi nên.

+ **KB:** ấn tượng chung về tác phẩm

Đề: Phát biểu cảm nghĩ về bài thơ *Bánh trôi nước* của Hồ Xuân Hương

1. Tìm hiểu đề

- Đối tượng biểu cảm: bài thơ *Bánh trôi nước* – Hồ Xuân Hương

- Cảm xúc khái quát: yêu thích/ ghét....

- Nội dung chính: Sự trân trọng vẻ đẹp, phẩm chất trong trắng, son sắt của người phụ nữ Việt Nam ngày xưa và sự cảm thương sâu sắc cho thân phận chìm nổi của họ

2. Lập dàn ý

a. Mở bài

- Bánh trôi nước là bài thơ Nôm nổi tiếng của nữ sĩ Hồ Xuân Hương – nhà thơ nữ xuất sắc của thơ ca Việt Nam thời phong kiến

- Ngay lần đầu tiên tiếp xúc với bài thơ trong chương trình Ngữ Văn 7 em đã thật sự ấn tượng bởi từng câu chữ, từng tầng ý nghĩa của bài thơ

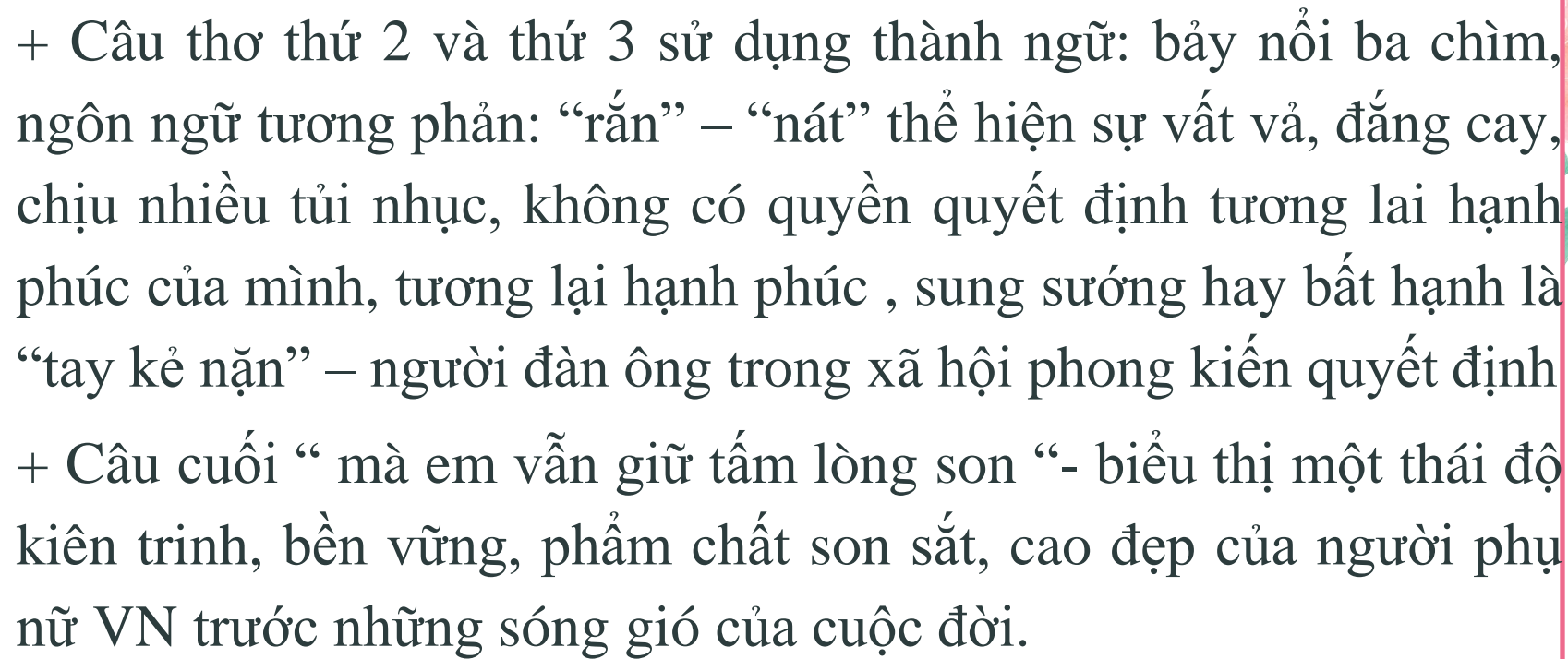

b. Thân bài:

- Bài thơ Bánh trôi nước là bài thơ đa nghĩa, để lại cho người đọc một cảm xúc yêu mến và khâm phục tài hoa của nữ sĩ

+ Nữ sĩ viết về một món ăn dân tộc với tất cả lòng tự hào về bản sắc văn hóa Việt Nam

+ Tác giả tả thực chiếc bánh trôi nước làm bằng bột nếp, nhân bằng đường phèn, bánh hình tròn, màu trắng, được luộc trong nồi nước sôi “bảy nổi ba chìm”

+ Câu thơ thứ 2 và thứ 3 sử dụng thành ngữ: bảy nổi ba chìm, ngôn ngữ tương phản: “rắn” – “nát” thể hiện sự vất vả, đắng cay, chịu nhiều tủ nhục, không có quyền quyết định tương lai hạnh phúc của mình, tương lai hạnh phúc, sung sướng hay bất hạnh là “tay kẻ nặn” – người đàn ông trong xã hội phong kiến quyết định

+ Câu cuối “ mà em vẫn giữ tấm lòng son “- biểu thị một thái độ kiên trinh, bền vững, phẩm chất son sắt, cao đẹp của người phụ nữ VN trước những sóng gió của cuộc đời.

Thân em vừa trắng lại vừa tròn

- Bài thơ còn mang hàm ý sâu sắc

+ Câu 1 và câu 2 có 2 vế tiểu đối:

Thân em vừa trắng/ lại vừa tròn

Vừa gọi tả chiếc bánh dân dã, xinh xắn, đáng yêu, vừa hàm ẩn sự duyên dáng, trinh trắng, vẻ đẹp xinh xắn của người phụ nữ Việt Nam

+ Hai tiếng thân em không chỉ nhân hóa chiếc bánh trôi nước, thể hiện cách nói đậm đà màu sắc dân gian trong ca dao mà còn ngợi ca đức tính khiêm nhường, kín đáo, duyên dáng của người phụ nữ

- Bài thơ thể hiện rõ nét thái độ, tính cách Hồ Xuân Hương: yêu mến, trân trọng, cảm thông, xót xa cho thân phận của người phụ nữ

- Khẳng định cảm xúc của bản thân: hiểu và trân trọng người phụ nữ trong xã hội phong kiến xưa, trân trọng giá trị nhận thức và tình cảm mà bài thơ mang lại.

c. Kết bài

- Bài thơ viết về chiếc bánh trôi nước – một món ăn dân tộc dân dã, bình dị, lòng trong thể thơ thất ngôn tứ tuyệt đã thể hiện sâu sắc cảm hứng nhân đạo trong văn học Việt Nam thời phong kiến: ca ngợi vẻ đẹp, phẩm chất của người phụ nữ, đồng thời cảm thông với số phận chìm nổi của họ, qua đó tô cao sự bất công trong xã hội xưa

- Bài học nhận thức – liên hệ bản thân.

3. Viết bài

4. Sửa bài